

Läsnyckel

Sländans hemlighet

Av Ewa Christina Johansson

Illustratör: Åsa Carlsson

Den här boken ingår i en serie men kan läsas fristående. De tidigare delarna heter Tavlans hemlighet, Kortets hemlighet, Spegelns hemlighet, Korpens hemlighet och Nyckelns hemlighet. Det är en serie kusliga berättelser där Ella är huvudperson och hennes tvillingsyster Ida bikaaktär.

Om handlingen

Ella får syn på en vacker trollslända hon vill ta bild på och lägga upp på Instagram. Jakten på trollsländan leder henne in i det gamla ödehusets förvildade trädgård - huset som också kallas vattenhäxans hus och dit de är förbjudna att gå. Ella drivs allt djupare in i huset och dess hemligheter...

Före läsningen

Läs titel och baksidestext och titta noga på omslagsbilden. Vad väcker det för frågor hos dig?

Vad är en vattenhäxa egentligen? Vad är det för hand som syns? Varför ser trollsländan annorlunda ut på baksidesbilden jämfört med framsidan?

Vad tror du sländans hemlighet kan vara? Vad är det för stämning i omslagsbilden? Vad väcker den för känsla hos dig?

Vill du veta ännu lite mer innan du börjar läsa så läs igenom kapitelrubrikerna och se om du får fler ledtrådar...

Medan du läser

Vill du läsa hela boken i ett flöde går de flesta av de här övningarna lika bra att göra efter du läst ut boken.

Kolla upp: Varför heter det trollsländor? Finns det myter eller gammal folktro som handlar om trollsländor?

Kap 1-2

Så här står det i kapitel 1

Den blå sländan som jag hade sett först vände plötsligt och flög rakt mot mig. Så klart hade jag inte kameran beredd. När jag hade fått upp mobilen hade sländan redan flyttat på sig. Den syntes tydligt där den flög vid ett tomt fönster på övervåningen.

Eller var det tomt?

Jag tyckte att jag kunde se något röra sig där inne. Något lysande, glimmande blått. Precis samma färg som trollsländan. Jag kunde inte riktigt se vad det var. Det liknade mest av allt en otydlig, suddig skugga.

Ella försöker i det läget ta ett foto. Skulle du kunna rita hur du tänker dig Ellas fotomotiv ser ut?

Hur tycker du Ella och Ida verkar vara till sättet? Beskriv dem. Hur tycker du deras relation verkar vara?

Kap 2-4

Varför springer de upp på ovanvåningen? Kan du känna igen dig i Idas rädsla? Eller känner du någon som är jätterädd för spindlar, ormar eller något annat?

Vad är det som gör Ella så intresserad av kortet på väggen?

Vad tror du smycket föreställer som Ella tycker sig se på bilden?

Har du ibland utan att vända dig om känt att någon kommit in i rummet? Det finns en del lekar som går ut på att du ska försöka använda andra sinnen än synen. Är ni några stycken kan ni till exempel testa den här som vi kallar *Osalig ande*:

Gruppen ställer sig i en ring och blundar. En ledare går runt ringen på utsidan och väljer en som ska vara ” Osalig ande” genom att peta en utvald i ryggen. Alla andra är vanliga ” människor” . Nu börjar alla försiktigt att röra sig runt i rummet medan de fortfarande blundar, med händerna lite framför sig för att känna när den träffar på någon annan eller något annat i rummet. Då möte sker skall man viska ” människa” till varandra, men möter man den osalige anden som istället viskar ” Osalig ande” till en, måste man tyst räkna sakta till fem, och sen falla död ned på golvet samtidigt som man gör ett fasansfullt ljud. Den Osalige anden letar vidare i rummet och kan inte dö.

Efter detta så ställer sig den döda vid sidan om, om man vill kan man låta de som står vid sidan göra spöklika ljud som tillför spänning, och som samtidigt varnar de kvarvarande människorna att inte gå i fel riktning. Alltså, de som har åkt ut låter som ett spöke, om en människa är i närheten av den Osalige anden. (Övningen har hämtat inspiration från Dramaövningar.se och är en spännande men trygg lek som övar koncentration och verkar gruppstärkande)

Ida är ju lite hes och Ella har svårt att följa ljudet av hennes röst. Hur lätt är det egentligen? Prova den här övningen:

Gruppen står i en ring på golvet, en väljs ut till Spökjägare och får en bindel eller mössa för ögonen. Spökjägaren ställer sig i mitten av ringen och snurrar några varv. Gruppen pekar tyst på en som ska börja att säga ” bu” och spökjägaren ska röra sig mot ljudet. Ju närmare spökjägaren kommer ljudet ju högre kan den som säger bu låta. När spökjägaren hittat fram ska han gissa vem det är som låter. Gissar spökjägaren rätt inom 3 gissningar blir den personen spökjägare annars får samma spökjägare börja om. När ni har en ny spökjägare, byt tyst platser i ringen innan spökjägaren börjar leta och välj i tysthet en ny person att säga ” bu” .

Kap 5-6

Vem är det som skrivit på baksidan av kortet tror du? Vad kan uppmaningen betyda?

Hur kommer det sig att Ella hittar märkena vid vedspisen? Hur ser händelsekedjan ut som leder henne dit?

Vem är Sigrid tror du? Varför tror Ella att hon vuxit upp i huset?

Ella känner det som att något vill hålla henne kvar i huset. Tror du det är Sigrid, vattenhäxan eller bara rädsla som spelar henne ett spratt?

Kap 7-8

Varför springer inte Ella raka vägen tillbaka upp och hjälper Ida?

I det gamla tidningsurklippet berättas om en försvunnen flicka. Försvunna personer uppmärksammas ofta stort i media och du har säkert hört talats om organisationen Missing people. Vissa fall får en enorm publicitet som till exempel fallet med den brittiska flickan Madeleine McCann som försvann 2007. Vad kan det vara som gör att vissa fall blir mer omskrivna andra?

Hur tror du att olika familjemedlemmar (föräldrar, syskon eller andra) påverkas av att en nära anhörig försvunnit? Är det bästa att få veta vad som hänt även om det är ett tragiskt besked?

Varför flyttade Sigrids familj tror du?

Vad tror du broschen betydde för Sigrid?

Kap 9-10

Är det en slump att Ella hittar broschen? Varför har ingen hittat broschen tidigare tror du?

Tror du det är en slump att först Ida och sen Ella klättrar ut på taket eller kan det vara meningen att de ska upptäcka något där? Iså fall: vad skulle det kunna vara?

Kap 11

Hur kommer Ida på idén att klättra ner i skorstenen?

Vad ville hon mer berätta för mig? undrar Ella när hon är på väg ner igen - tror du att det kan att vara något mer Sigrid vill berätta? Vad?

Kap 12

Varför öppnades ytterdörren?

Hur verkar Ella känna det när hemligheten avslöjas? Vad hade du känt?

Slutet

Vad menar Kaleb med att vattenhäxan blev hennes öde?

Ella vet inte säkert om alltihop varit inbillning eller inte - tror du spöken finns? Kan man älska spökhistorier även om man inte tror spöken finns på riktigt?

Efter läsningen

Vilken scen i boken skapade den starkaste bilden hos dig?

Välj något du vill citera från boken och förklara varför du valde just de orden.

Vad tycker du berättelsen handlar om? Försök sammanfatta det på en eller två meningar.

Tyckte du berättelsen var mest kuslig eller sorglig?

Många böcker utspelar sig på flera olika platser och över ganska lång tid. Men hur är det med *Sländans hemlighet*? Går det att göra en ritning över var Ella befinner sig genom berättelsen? Hur lång tid tror du det tar för hela historien att utspela sig?

Gör en konstutställning! Leta upp ett hus du tycker ser lite spöklikt ut. Ta ett foto på det och försök få det att se ännu otäckare ut än vad det är i verkligheten... Använd appar, fotobehandlingsprogram eller skriv ut och färglägg.

Förr i världen skrämde man barn med till exempel bäckhästen eller näcken (eller vattenhäxan, som i den här boken) för att skydda dem från att drunkna. Vad fanns det fler för naturväsen som varnade för farliga platser förr?

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!